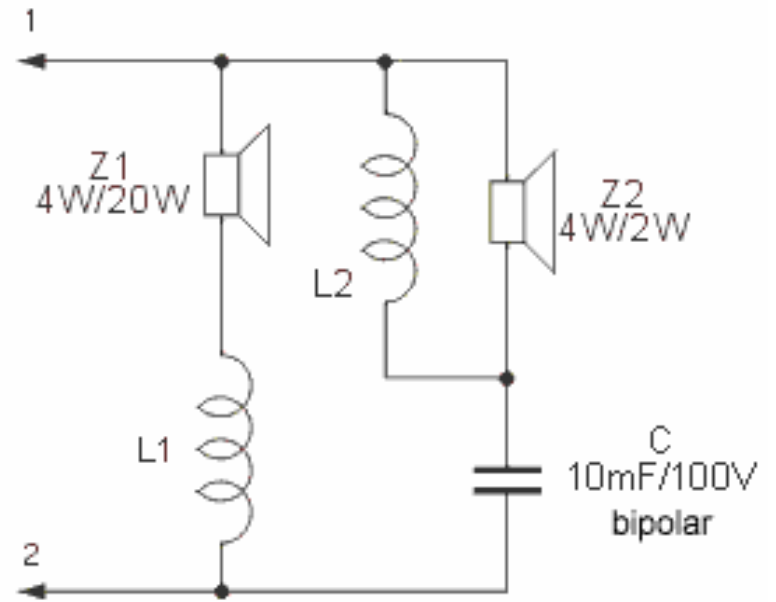

a.

b.

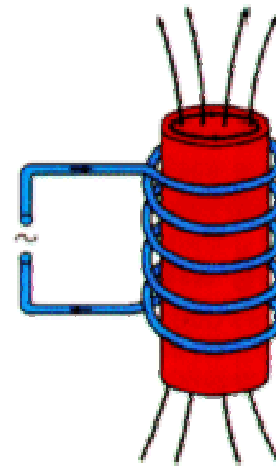
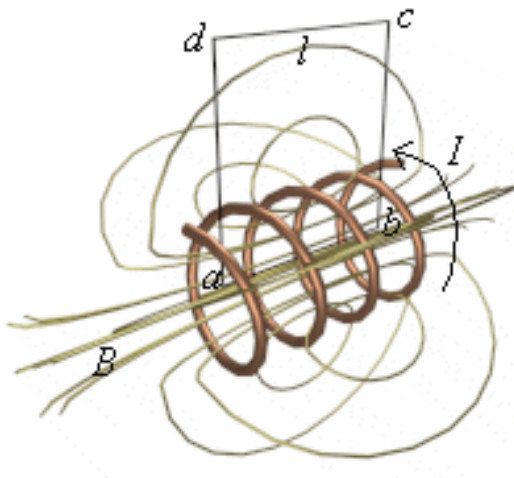
Chương 3 : Cuộn cảm

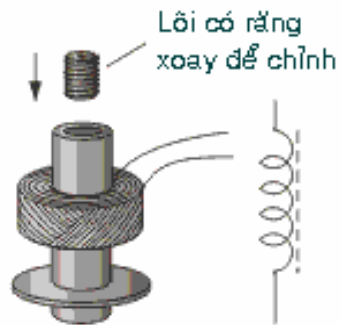
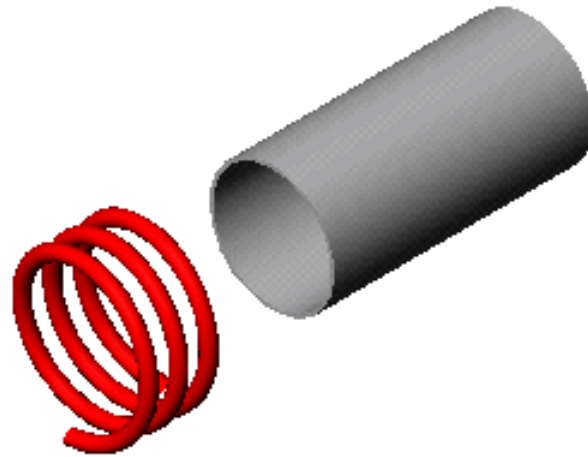
- Hình dạng, ký hiệu và cấu tạo
- Đặc tính điện và các tham số cơ bản của cuộn cảm
- Xác định trị số cuộn cảm
- Các loại cuộn cảm
- Cách đo thử kiểm tra

Cấu tạo

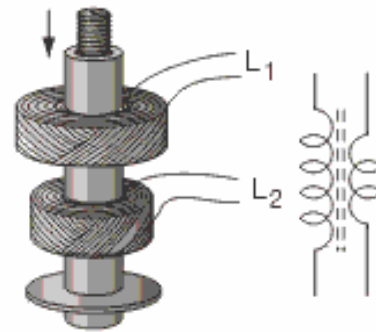

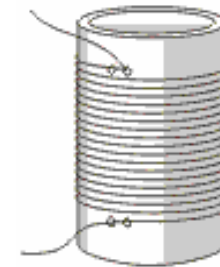
Cấu tạo

a.

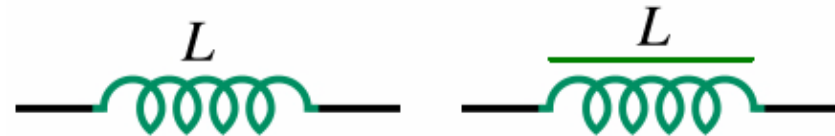

b.

Hình dạng & ký hiệu

Các tham số cơ bản

- ✓ Điện cảm (hệ số tự cảm)
- ✓ Tổn hao cuộn cảm
- ✓ Dòng định mức
- ✓ Tần số định mức

$$1 \text{ H (Henry)} = 10^3 \text{ mH (milihenry)}$$

$$1 \text{ H} = 10^6 \mu\text{H (microhenry)}$$

Hệ số tự cảm

$$L = \frac{\mu_r \cdot N^2 \cdot S \cdot 4\pi \cdot 10^{-7}}{l}$$

μ_r : độ từ thẩm của vật liệu

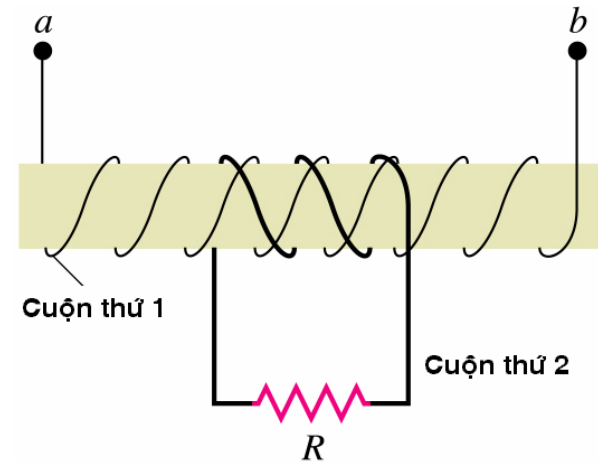
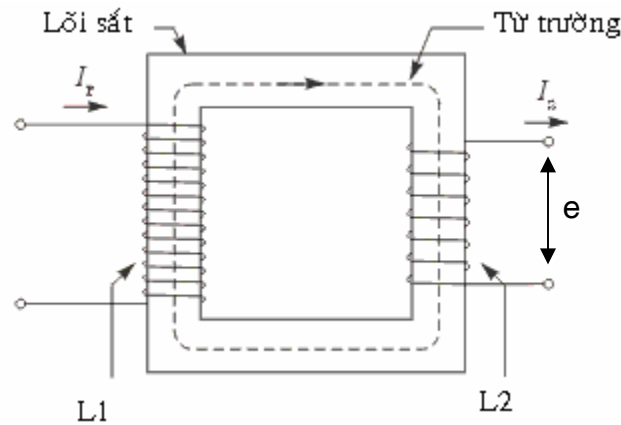
N : số vòng dây quấn

S : tiết diện lõi

L : chiều dài cuộn dây

- Air 1.257×10^{-6} H/m
- Ferrite U M33 9.42×10^{-4} H/m
- Nickel 7.54×10^{-4} H/m
- Iron 6.28×10^{-3} H/m
- Ferrite T38 1.26×10^{-2} H/m
- Silicon GO steel 5.03×10^{-2} H/m
- supermalloy 1.26 H/m

Hiện tượng hồ cảm

$$e = -M \frac{\Delta I}{\Delta t}$$

M: H/s hồ cảm (H)

$$M = K \cdot \sqrt{L1 - L2}$$

K : hệ số ghép, với:

- Cùng quấn trên 1 lõi => K = 1
- 2 Cuộn xa nhau => K = 0

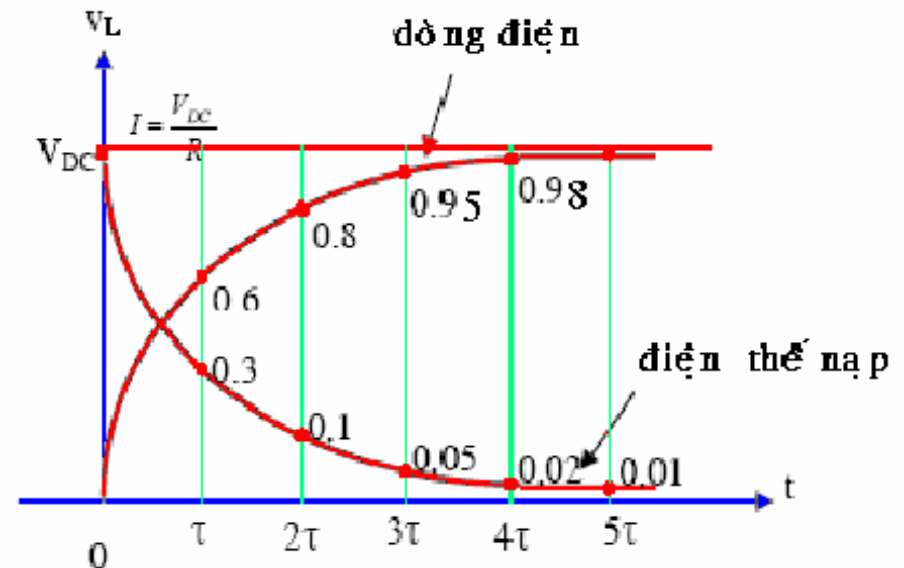
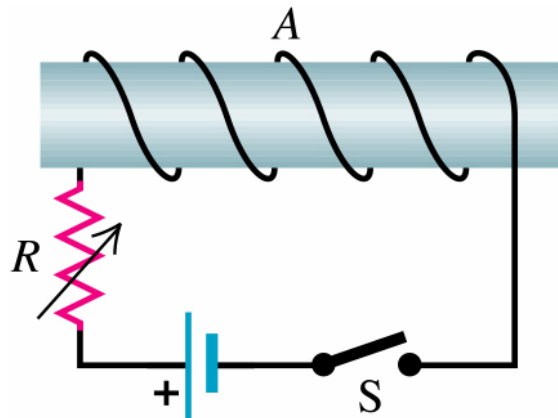

Các công thức của L

Khi nạp:

$$i_L(t) = I (1 - e^{-t/T}) \quad t: \text{t, gian tụ nạp (s)}, T = L/R \text{ hằng số thời gian (s)}$$

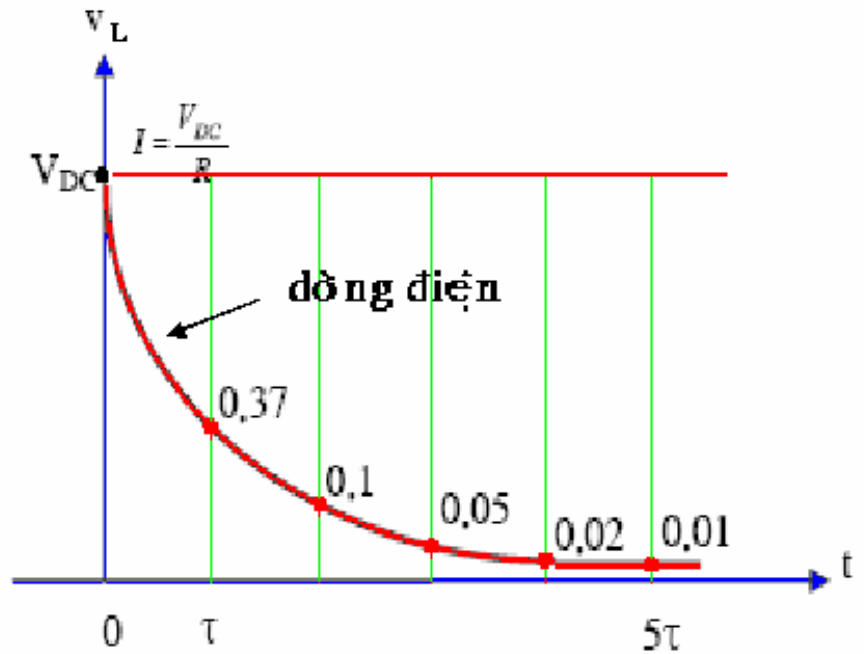
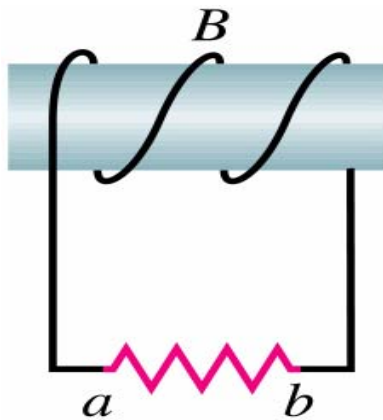
$$v_L(t)_{\text{nạp}} = V_{DC} e^{-t/T}$$

Các công thức của L

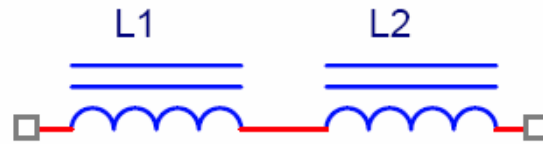
Khi xả:

$$i_L(t) = I e^{-t/T}$$

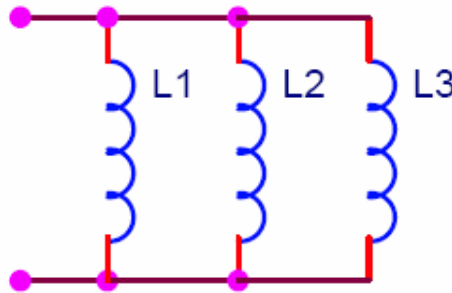

Cuộn cảm tương đương

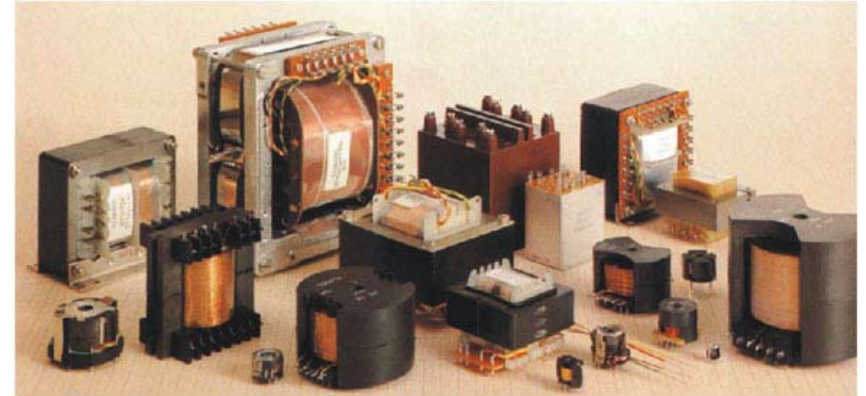
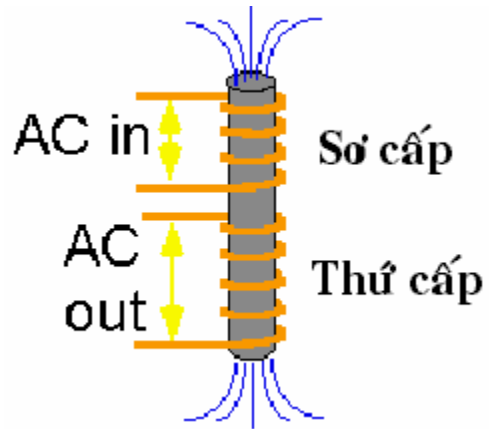
$$L_{td} = \sum L_i = L_1 + L_2 + L_3 + \dots + L_n$$

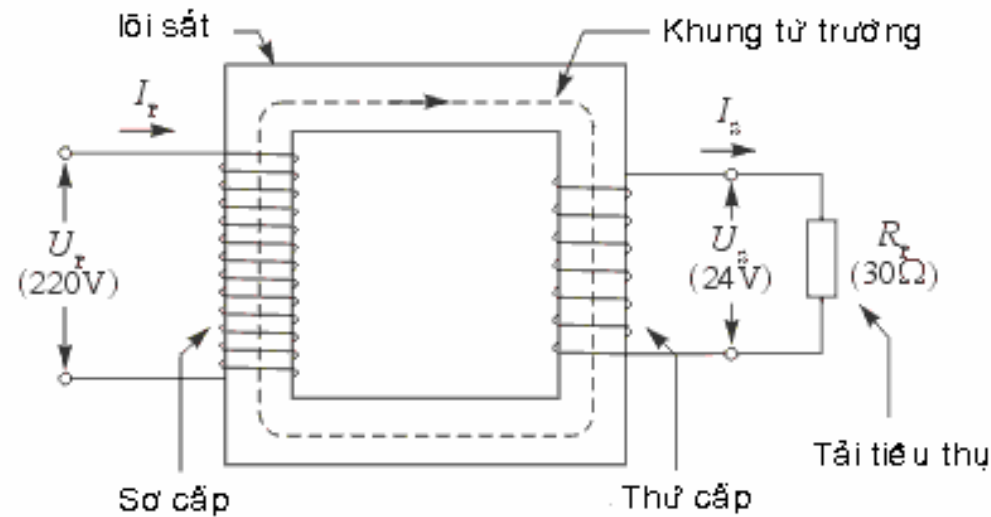
$$\frac{1}{L_{td}} = \sum \frac{1}{L_i} = \frac{1}{L_1} + \frac{1}{L_2} + \frac{1}{L_3} + \dots + \frac{1}{L_n}$$

Hình dạng biến áp (biến thế)

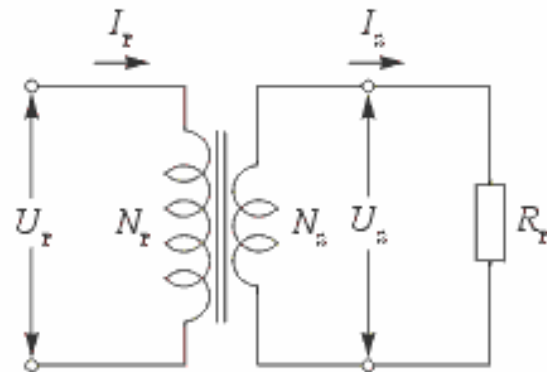

Cấu tạo biến áp (Transformer)

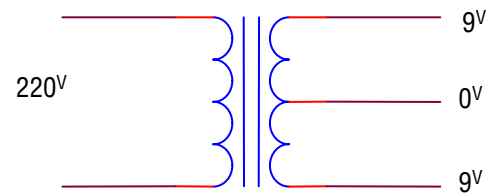
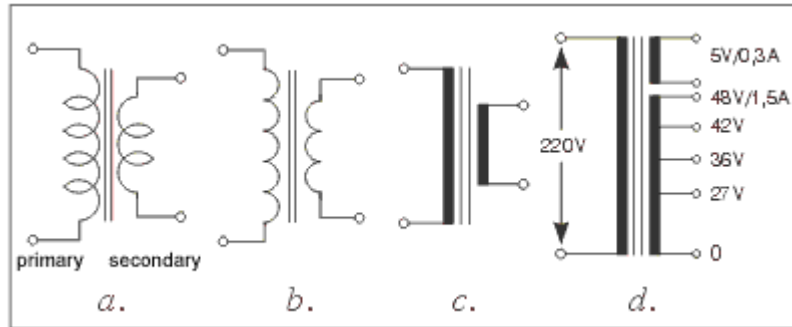

a.

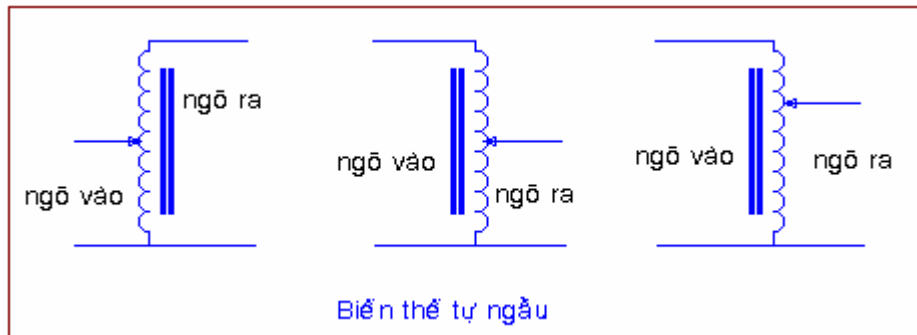

b.

Ký hiệu biến áp (biến thế)

Biến thế điểm giữa

Biến thế tự ngẫu

Hệ thức biến áp (Transformer)

Điện áp: Sơ cấp $V_1 = e_1 = -N_1 \frac{\Delta\phi}{\Delta t}$ Thứ cấp $V_2 = e_2 = -N_2 \frac{\Delta\phi}{\Delta t}$

a. Hệ thức điện thế: do từ thông của cuộn thứ cấp bằng cuộn sơ cấp nên:

$$\frac{V_1}{V_2} = \frac{N_1}{N_2} = n \quad n : \text{được gọi là tỉ số biến áp}$$

b. Hệ thức về dòng điện: Ta đã biết, lõi từ có chiều dài trung bình là l , cường độ từ thông sinh ra trong lõi từ là H thì từ áp = $n \cdot l = H \cdot l$

$$N_1 \cdot I_1 = N_2 \cdot I_2 \Rightarrow \frac{N_1}{N_2} = \frac{I_2}{I_1}$$

c. Hệ thức về công suất: Biến áp được xem là lý tưởng khi công suất P_1 thu nhận từ cuộn sơ cấp hoàn toàn chuyển sang cho cuộn cuộn thứ cấp P_2

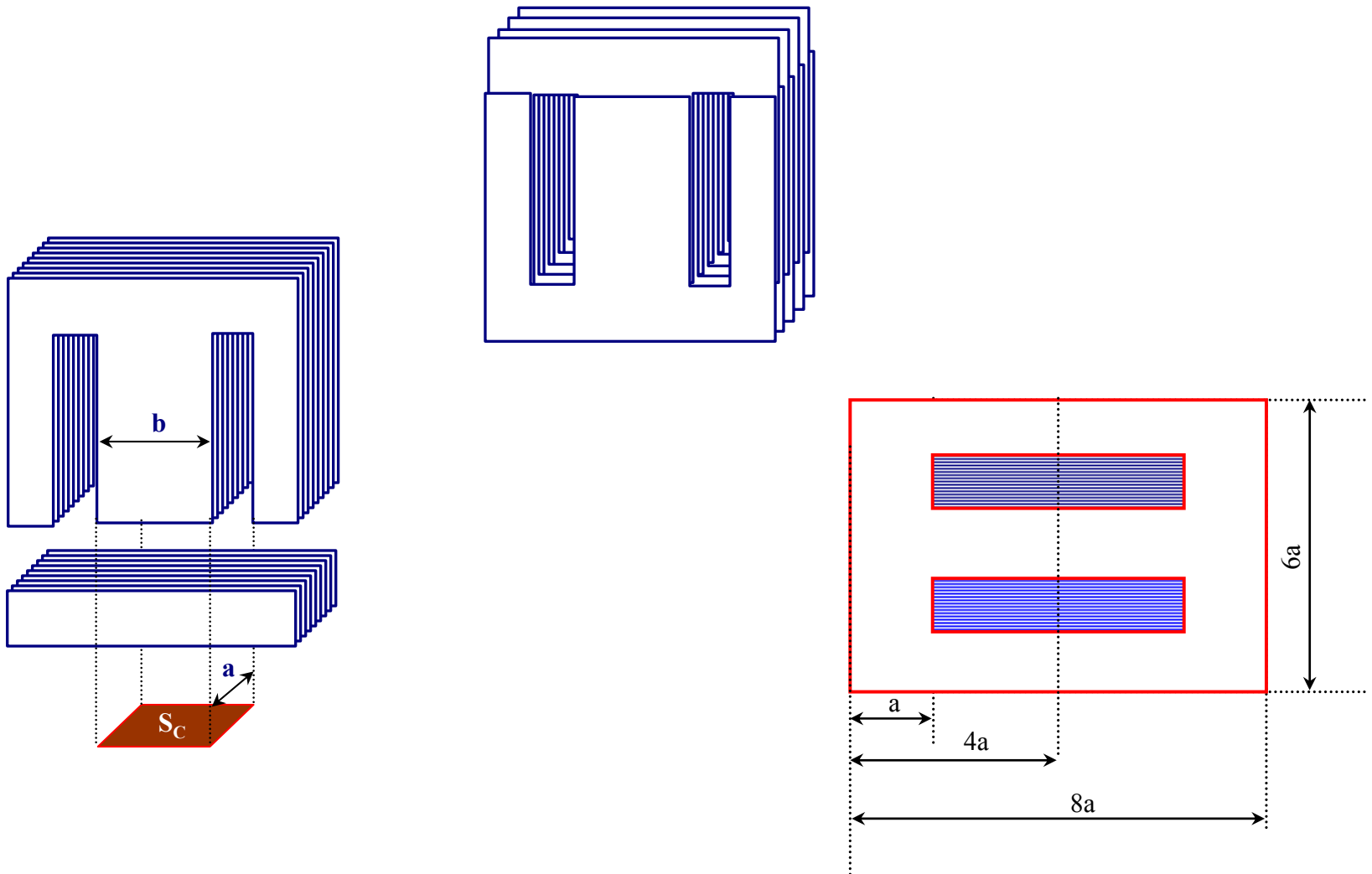
$$P_1 = U_1 \cdot I_1 = P_2 = U_2 \cdot I_2 \Rightarrow \frac{U_1}{U_2} = \frac{I_2}{I_1} = \frac{N_1}{N_2}$$

d. Hệ thức về tổng trở:

$$R_1 = \frac{U_1}{I_1} \quad R_2 = \frac{U_2}{I_2}$$

$$\frac{R_1}{R_2} = \frac{V_1 \cdot I_2}{V_2 \cdot I_1} = \frac{N_1 \cdot N_1}{N_2 \cdot N_2} = \left[\frac{N_1}{N_2} \right]^2$$

Thiết kế biến áp nguồn

Thiết kế biến áp nguồn

Bước 1: Xác định công suất của mạch thứ cấp: (công suất lấy ra tải)

$$P_2 = V_{21} \cdot I_{21} + V_{22} \cdot I_{22} + \dots + V_{2n} \cdot I_{2n}$$

Bước 2: Chọn hiệu suất và Xác định công suất của mạch sơ cấp

$$P_1 = \frac{P_2}{\eta} \quad (\eta \approx 0,8 \rightarrow 0,9)$$

Bước 3: Xác định tiết diện của nòng dẫn từ

$$P_0 = \frac{P_1 + P_2}{2}$$

$$S_c = k \cdot \sqrt{P_0}$$

$$S_c = b \cdot a \quad (0,5 \rightarrow 0,35mm)$$

Thiết kế biến áp nguồn

Bước 4: Tính số vòng với điện áp 1 V

$$N_0 = \frac{n}{V_{RMS}} = \frac{n}{4,4 \cdot B \cdot S_C \cdot f \cdot 10^{-8}} = \frac{4,5 \cdot 10^5}{B \cdot S_C}$$

từ cảm B = 7000 → 15000 Gauss

Tính số vòng cuộn thứ (nhiều hơn 5% đến 10% cuộn sơ)

$$N_{0'} = (1 + 5\%)N_0 = 1,05 \cdot \frac{4,5 \cdot 10^5}{B \cdot S_C}$$

Bước 5: Tính số vòng ở các cuộn

$$N_1 = N_0 \cdot V_1$$

$$N_{21} = N_{0'} \cdot V_{21}$$

$$N_{22} = N_{0'} \cdot V_{22}$$

Thiết kế biến áp nguồn

Bước 6: Chọn cỡ dây quấn

loại dây có tráng men: mật độ dòng $J = 2,5 \rightarrow 3 \text{A/mm}^2$, mặt cắt tròn tiết diện $= d^2/4$

$$d = 1,13 \sqrt{\frac{I}{J}}$$

$$d = 0,72 \sqrt{I}$$